

LibreOffice
The Document Foundation

Handleiding voor Impress

Hoofdstuk 9 *Diavoorstellingen*

Overgangen, animaties en meer



Documentatie voor LibreOffice is beschikbaar op
www.nl.libreoffice.org/ondersteuning/documentatie/
en www.odfauthors.org/libreoffice/nederlands

Auteursrechten

Dit document is onder auteursrecht © 2010 – 2017 van de bijdragers die onderstaand zijn genoemd. U mag het verspreiden en/of aanpassen met inachtneming van de condities van GNU General Public License (<http://www.gnu.org/licenses/gpl.html>), versie 3 of hoger of de Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), versie 4 of hoger.

Alle handelsmerken in deze gids zijn eigendom van de rechtmatige eigenaars.

Medewerkers

Elliot Turner

Jean Hollis Weber

Peter Schofield

Reacties

Opmerkingen en suggesties kunnen aan de oorspronkelijke auteurs van de Engelstalige handleiding via de mailinglijst van het documentatieteam (documentation@global.libreoffice.org) gezonden worden.

Opmerking: alles wat u naar de mailinglijst stuurt, inclusief uw e-mailadres en andere persoonlijke informatie die in het bericht staat, wordt openbaar gearchiveerd en kan niet verwijderd worden.

Heeft u op- of aanmerkingen over de Nederlandstalige vertalingen dan kunt u terecht op de mailinglijst: discuss@nl.libreoffice.org

Inschrijven kan via een mailtje aan discuss+subscribe@nl.libreoffice.org

Dankwoord

Dit hoofdstuk is gebaseerd op hoofdstuk 9 van de *OpenOffice.org 3.3 Impress gids*. De bijdragers aan dat hoofdstuk zijn:

Peter Hillier-Brook
Claire Wood

Nicole Cairns
Michele Zarri

Jean Hollis Weber

Vertalers

Henk van der Burg

Kees Kriek

Publicatiedatum en softwareversie

Gepubliceerd op 14 augustus 2014. Gebaseerd op LibreOffice 4.2.

Vertaald februari 2017.

Opmerkingen

In deze handleiding wordt de pictogrammenset *Klein – Automatisch (Tango)* gebruikt. In te stellen bij **Extra > Opties > LibreOffice > Weergave**.

Opmerking voor gebruikers van Mac

Sommige toetsaanslagen en menu-items zijn anders op een Mac dan in Windows en Linux. De tabel hieronder geeft enkele algemene vervangingen voor de instructies in dit hoofdstuk. Voor een meer gedetailleerde lijst, bekijk de Help van deze toepassing.

<i>Windows/Linux</i>	<i>Equivalent voor Mac</i>	<i>Effect</i>
Menuselectie Extra > Opties	LibreOffice > Voorkeuren	Toegang tot instellingsopties
<i>Klik met rechts</i>	<i>Control+klik of met rechts klikken, afhankelijk van de computerinstellingen</i>	Contextmenu openen
<i>Ctrl (Control)</i>	⌘ (Command)	Gebruikt met andere toetsen
<i>F5</i>	<i>Shift+⌘+F5</i>	De Navigator openen
<i>F11</i>	⌘+T	Het venster Stijlen en opmaak openen

Inhoud

Auteursrechten	iii
Opmerking voor gebruikers van Mac	iv
Een diavoorstelling maken	7
Standaardinstellingen.....	7
Opties diavoorstelling.....	8
Dia's verbergen.....	9
Dia's in een andere volgorde weergeven.....	10
Aangepaste presentatie.....	10
Een aangepaste presentatie bewerken, verwijderen of kopiëren.....	12
Diawissels gebruiken	12
Diawissels toevoegen.....	12
Diawissels verwijderen.....	14
Tijdsinstelling van automatische diawissels instellen.....	14
Standaard tijdsinstelling.....	14
Variabele tijdsinstelling.....	14
Automatisch herhalen.....	15
Geluid afspelen.....	15
Animatie-effecten gebruiken	15
Animatie-effecten toepassen.....	16
Animatie-effecten wijzigen.....	18
Animatie-effecten verwijderen.....	18
Extra opties voor animatie-effecten.....	18
Opties tabblad Effect.....	19
Opties tabblad Timing.....	20
Opties tabblad Tekstanimatie.....	21
Voorbeelden van animatie-effecten.....	21
Meerdere animatie-effecten gebruiken.....	21
Een animatiepad instellen.....	23
Interacties gebruiken.....	23
Presentaties	24
Een presentatie weergeven.....	24
Rechts-klik navigatie en de opties.....	25
De Presenter Console gebruiken.....	25

Een diavoorstelling maken

LibreOffice Impress geeft u de hulpmiddelen om een diavoorstelling te organiseren en weer te geven.

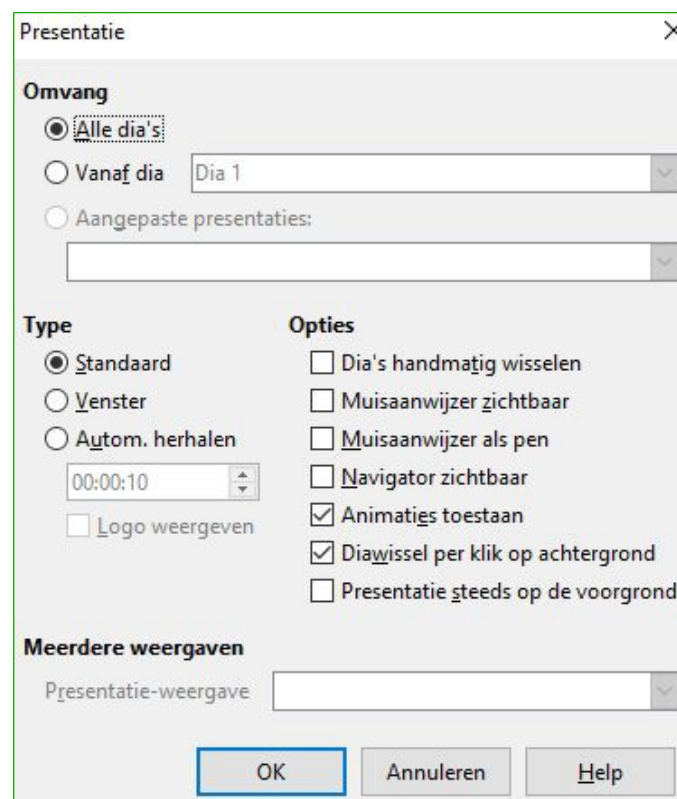
- Welke dia worden getoond en in welke volgorde.
- Of de voorstelling automatisch of handmatig wordt uitgevoerd.
- Overgangen tussen dia's.
- Animaties op individuele dia's.
- Interacties: wat gebeurt er wanneer u op een knop of koppeling klikt.
- Een presenter console.

De meeste taken bij het samenstellen van een diavoorstelling kunnen het best worden uitgevoerd in de weergave *Diasorteerder*. Ga naar **Beeld > Diasorteerder** op de *Menubalk* of klik op het tabblad **Diasorteerder** aan de bovenkant van de *Werkruimte*. Al uw dia's verschijnen in deze *Werkruimte*.

Standaardinstellingen

De standaardinstellingen voor een diavoorstelling bevatten welke dia begint, de manier waarmee u de dia wisselt, de aard van de presentatie en opties voor de muisaanwijzer.

- 1) Ga naar **Beeld > Diasorteerder** op de *Menubalk* of klik op het tabblad **Diasorteerder** in de *Werkruimte*.
- 2) Ga naar **Presentatie > Instellingen presentatie** op de *Menubalk* om het dialoogvenster **Presentatie** ([Afbeelding 1](#)) te openen.



Afbeelding 1: Dialoogvenster Presentatie

- 3) Selecteer de opties die u wilt gebruiken voor uw diavoorstelling. Raadpleeg [Opties diavoorstelling](#) op pagina 8 voor meer informatie over opties.
- 4) Klik op **OK** om uw wijzigingen op te slaan en het dialoogvenster te sluiten.

Opties diavoorstelling

Selecteer, in het gedeelte *Omvang*, welke dia's in de diavoorstelling worden opgenomen.

- **Alle dia's** – alle dia's worden opgenomen met uitzondering van de dia's die als *Verborgen* zijn gemarkeerd (zie [Dia's verbergen](#) op pagina 9). Dia's worden getoond in de volgorde dat zij in het bestand voorkomen. Herschik de volgorde in de Diasorteerder om de volgorde te wijzigen of kies **Aangepaste presentaties** (zie hieronder).
- **Vanaf dia** – begint de voorstelling met een andere dia dan de eerste dia. U kunt bijvoorbeeld diverse dia's aan het begin hebben die uzelf en uw bedrijf beschrijven, maar als u deze voorstelling aan uw collega's op het werk presenteert, zal u deze introductie willen overslaan.
- **Aangepaste presentaties** – toont de dia in een afwijkende volgorde die u eerder hebt ingesteld. Deze instelling is pas beschikbaar nadat u een aangepaste presentatie heeft ingesteld (zie [Dia's in een andere volgorde weergeven](#) op pagina 10). U kunt zoveel aangepaste presentaties voor een groep dia's instellen als u wilt en deze zullen verschijnen in de keuzelijst onder deze optie.

Selecteer, in het gedeelte *Type*, hoe de dia's zullen worden getoond:

- **Standaard** – toont de dia's op volledig scherm, zonder dat LibreOffice de zichtbaarheid controleert en beëindigt de voorstelling na de laatste dia.
- **Venster** – de voorstelling wordt in het Impress venster vertoond en beëindigt de voorstelling na de laatste dia.
- **Autom. Herhalen** – herstart de diavoorstelling na de laatste dia. Een pauze-dia wordt weergegeven tussen de laatste dia en de eerste dia. Druk op de *Esc*-toets om de voorstelling te stoppen. Specificeer, in het vak, de interval voordat de voorstelling opnieuw wordt herstart. Als u 0 invoert, herstart de voorstelling onmiddellijk zonder tonen van een pauze-dia. De optie **Logo weergeven** toont het LibreOffice-logo op de pauze-dia.

In het gedeelte *Opties*:

- **Dia's handmatig wisselen** – voorkomt dat dia's automatisch worden gewisseld, zelfs als een automatische overgang is ingesteld.
- **Muisaanwijzer zichtbaar** – geeft de muisaanwijzer tijdens de voorstelling weer. Als u niet beschikt over een laser-aanwijzer of een ander apparaat om items te markeren tijdens de voorstelling, kan dit handig zijn.
- **Muisaanwijzer als pen** – hiermee kunt u tijdens de presentatie op dia's schrijven of tekenen. Alles wat u met de pen schrijft wordt niet opgeslagen wanneer u de diavoorstelling beëindigt. De kleur van de pen kan niet worden veranderd.
- **Navigator zichtbaar** – geeft de Navigator tijdens de voorstelling weer. Voor meer informatie over de Navigator, zie Hoofdstuk 1, *Starten met Impress* in deze handleiding.
- **Animaties toestaan** – toont alle frames van de geanimeerde GIF-bestanden tijdens de diavoorstelling. Als deze optie niet geselecteerd is, wordt alleen het eerste frame van een geanimeerd GIF-bestand weergegeven. Dit heeft niets te maken met de dia-animaties die worden beschreven onder [Animatie-effecten gebruiken](#) op pagina 15.
- **Diawissel per klik op achtergrond** – gaat naar de volgende dia wanneer u op de achtergrond van een dia klikt. U kunt ook op de spatiebalk op het toetsenbord drukken om naar de volgende dia te gaan.

- **Presentatie steeds op de voorgrond** – voorkomt dat andere programmavensters boven op de presentatie worden weergegeven.

In het gedeelte *Meerdere weergaven*:

- U kunt selecteren welk scherm als volledig scherm voor de presentatie-weergave wordt gebruikt. Deze optie is alleen beschikbaar als het huidige bureaublad van de computer wordt weergegeven op meer dan één beeldscherm.
- Als de huidige desktop slechts op één beeldscherm wordt weergegeven of als het de functie meerdere beeldschermen niet ondersteunt, kunt u geen andere weergave selecteren.
- Standaard wordt het primaire beeldscherm gebruikt voor de presentatie-weergave.
- **Presentatie-weergave** – selecteer een beeldscherm dat gebruikt wordt voor volledige schermweergave tijdens de presentatie. Als het systeem geschikt is om een venster over alle beschikbare beeldschermen te plaatsen, kunt u ook kiezen voor **Alle beeldschermen** en de presentatie wordt dan op alle beschikbare beeldschermen weergegeven.


Opmerking

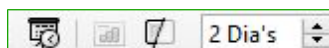
De instelling *Meerdere weergaven* is geen optie die wordt opgeslagen in het presentatie-bestand, maar wordt opgeslagen als een lokale instelling op de computer van de gebruiker. Dit betekent dat als u de presentatie opent op een andere computer de lokale instellingen van die computer worden toegepast.

Dia's verbergen

U wilt misschien niet alle dia's in een diavoorstelling laten zien. U kunt echter een aantal dia's verbergen of een aangepaste presentatie opzetten; afhankelijk van de methode die past bij uw wensen. U heeft, bijvoorbeeld, dia's ontworpen die nog niet helemaal af zijn en daarom nog niet wilt vertonen of u heeft een aantal dia's die alleen informatie voor u zelf bevatten en niet voor uw publiek.

Om een dia te verbergen:

- 1) Selecteer, in het *Diavenster* of in de weergave *Diasorteerder*, de dia's die u wilt verbergen.
- 2) Klik op het pictogram **Dia verbergen**  op de werkbalk *Diamodus* ([Afbeelding 2](#)) of klik met rechts op één van de geselecteerde dia's en selecteer **Dia verbergen** in het contextmenu of ga naar **Presentatie > Dia verbergen** op de *Menubalk*. De geselecteerde dia's worden nu grijs gearceerd weergegeven ([Afbeelding 3](#)). De dia's worden niet verwijderd en blijven in het bestand. Het pictogram **Dia verbergen** is alleen actief als een dia in uw presentatie is geselecteerd.




*Afbeelding 2: Werkbalk
Diamodus*



Afbeelding 3: Dia is verborgen

Om een verborgen dia weer te geven:

- 1) Selecteer, in het *Diavenster* of in de weergave *Diasorteerder*, de verborgen dia's die u wilt weergeven.
- 2) Klik op het pictogram **Dia weergeven**  op de werkbalk *Diamodus* ([Afbeelding 2](#)) of klik met rechts op één van de geselecteerde dia's en selecteer **Dia weergeven** in het contextmenu of ga naar **Presentatie > Dia weergeven** op de *Menubalk*. Het pictogram **Dia weergeven** is alleen actief als de verborgen dia's in uw presentatie zijn geselecteerd.

Dia's in een andere volgorde weergeven

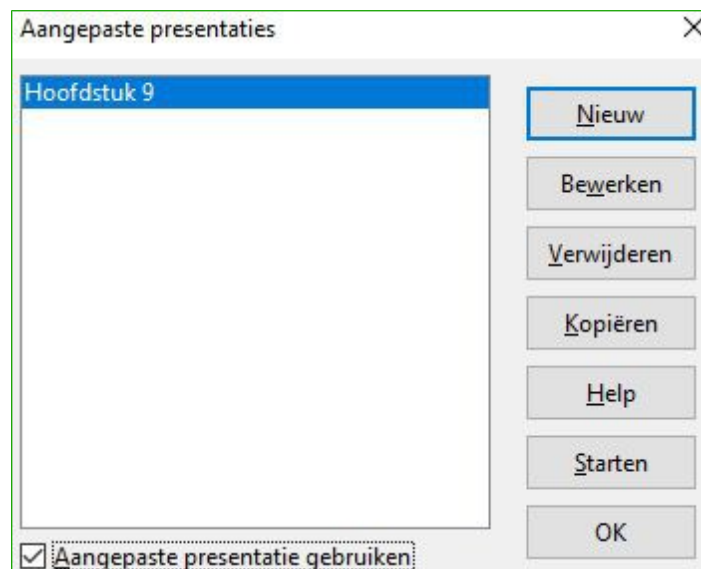
U kunt, om dia's in een andere volgorde weer te geven, ze in de *Diasorteerder* herschikken of u kunt een aangepaste presentatie opzetten. U kunt van één set dia's zoveel aangepaste presentaties maken als u nodig heeft.

In een aangepaste presentatie kunt u kiezen welke dia's worden weergegeven, evenals de volgorde waarin. Verborgen dia's worden in een aangepaste presentatie niet weergegeven.

Aangepaste presentatie

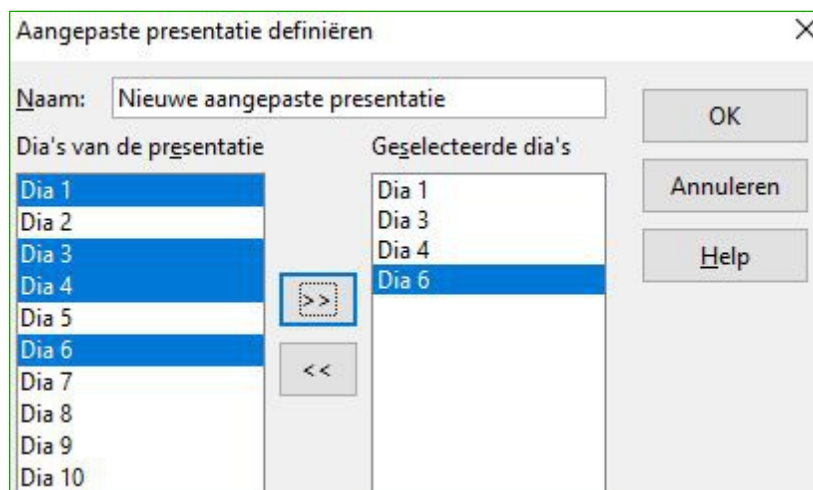
Een nieuwe aangepaste presentatie opzetten:

- 1) Ga naar **Presentatie > Aangepaste presentatie** op de *Menubalk* om het dialoogvenster **Aangepaste presentaties** ([Afbeelding 4](#)) te openen.



Afbeelding 4: Dialoogvenster Aangepaste presentaties

- 2) Klik op **Nieuw** en het dialoogvenster **Aangepaste presentatie** definiëren opent ([Afbeelding 5](#)).
- 3) Typ een naam voor de nieuwe aangepaste presentatie in het tekstvak *Naam* in.
- 4) Selecteer, in de lijst *Dia's van de presentatie*, de dia's die opgenomen worden in de presentatie. Klik op de knop **>>** om de dia op te nemen in de lijst *Geselecteerde dia's*. In [Afbeelding 5](#) zijn de eerste, derde, vierde en zesde dia geselecteerd.
- 5) U kunt meerdere dia's tegelijk selecteren en opnemen. Houd de *Shift*-toets ingedrukt en klik op de eerste en de laatste dia om een groep te selecteren of houd de *Ctrl*-toets ingedrukt en klik op individuele dia's om ze te selecteren.
- 6) Klik, als u klaar bent met het ordenen van de dia's, op **OK** om de aangepaste presentatie op te slaan en terug te gaan naar het dialoogvenster **Aangepaste presentaties**.



Afbeelding 5: Dialoogvenster Aangepaste presentatie definiëren

- 7) Selecteer, om een aangepaste presentatie te activeren, deze in de lijst in het dialoogvenster **Aangepaste presentaties** en selecteer vervolgens de optie **Aangepaste presentatie gebruiken**.

Opmerking

Als u meerdere dia's tegelijkertijd selecteert, worden deze, ongeacht de volgorde waarin u ze hebt geselecteerd, aan de lijst *Geselecteerde dia's* toegevoegd, zoals deze in uw presentatie voorkomen. Selecteer, om de dia's in een bepaalde volgorde te zetten, elke dia afzonderlijk en neem deze op of sleep de dia in de lijst *Geselecteerde dia's* naar boven of beneden. U kunt ook gebruik maken van de *Diasorteerder* om de volgorde van de dia's te herschikken voordat u uw keuze maakt.

Tip

Dia's worden toegevoegd aan de lijst *Geselecteerde dia's* na de dia die in de lijst gemarkeerd is. Standaard wordt de laatst toegevoegde dia gemarkeerd, tenzij u een andere selecteert. Als u in [Afbeelding 5](#), bijvoorbeeld Dia 4 wilt tonen vóór Dia 3, selecteer dan Dia 1 in de lijst voordat u Dia 4 aan de lijst toevoegt.

Een aangepaste presentatie bewerken, verwijderen of kopiëren

- 1) Selecteer, om een aangepaste presentatie te bewerken (toevoegen, verwijderen of wijzigen van de volgorde van dia's of wijzigen van de naam van de presentatie), deze in het dialoogvenster **Aangepaste presentaties** ([Afbeelding 4](#)) en klik op **Bewerken**.
- 2) Selecteer, om een aangepaste presentatie te verwijderen, deze in het dialoogvenster **Aangepaste presentaties** en klik op **Verwijderen**. Verwijdering vindt direct plaats zonder dat een bevestigingsbericht verschijnt.
- 3) Selecteer, om een kopie van een presentatie te maken, deze in het dialoogvenster **Aangepaste presentaties** en klik op **Kopiëren**. U kunt nu de kopie bewerken door deze te hernoemen en door het toevoegen, verwijderen of wijzigen van de volgorde van dia's erin.
- 4) Als de optie *Aangepaste presentatie gebruiken* is geselecteerd, kunt u een voorbeeld van uw presentatie zien. Selecteer de presentatie in de lijst en klik op **Starten**.
- 5) Klik, als u klaar bent met het werken aan de aangepaste presentatie, op **OK** om alle wijzigingen op te slaan en het dialoogvenster **Aangepaste presentaties** te sluiten.

Diawissels gebruiken

Diawissels zijn de effecten die plaatsvinden tussen de dia's als deze wisselen in een presentatie. Diawissels kunnen een professionele uitstraling toevoegen aan een presentatie en de wisseling tussen dia's vloeiender laten verlopen.

Diawissels toevoegen

- 1) Selecteer, in de *Zijbalk*, het pictogram **Diawissel**  om het paneel *Diawissel* ([Afbeelding 6](#)) te openen.



Afbeelding 6: Het paneel Diawissel op de Zijbalk

- 2) Selecteer, in het *Diavenster* of de weergave *Diasorteerder*, de dia's waarop u de diawissel wilt toepassen. Selecteer, als u de diawissel op alle dia's wilt toepassen, geen enkele dia.
- 3) Selecteer, in de lijst *Op geselecteerde dia's toepassen*, een diawissel.
- 4) Wijzig de geselecteerde diawissel in het gedeelte *Overgang wijzigen* door de snelheid aan te passen of geluid toe te voegen. Selecteer, als u besluit een geluid af te spelen tijdens de diawissel, een geluid uit de lijst *Geluid*.
- 5) Als een geluid geselecteerd is, wordt de optie **Lus tot volgend geluid** actief. Selecteer deze optie om het geluid constant af te spelen totdat een ander geluid begint. Als er geen verdere geluiden in uw presentatie aanwezig zijn, wordt het geselecteerde geluid constant afgespeeld tijdens de rest van de presentatie.
- 6) Selecteer op welke wijze wordt overgegaan naar de volgende dia (*Op muisklik*) of automatisch (*Automatisch na*). Als u een automatische overgang selecteert, kunt u aangeven hoe lang de dia zichtbaar blijft voordat deze overgaat naar de volgende dia.
- 7) Klik, als u de diawissel op alle dia's wilt toepassen, op **Op alle dia's toepassen**.
- 8) Klik, om de presentatie vanaf de huidige dia te starten om de diawissels te controleren, op **Presentatie**.

- 9) Als het vak **Automatisch voorbeeld** geselecteerd is, wordt de geselecteerde diawissel direct weergegeven in de *Werkruimte*. U kunt het effect op ieder moment herhalen door op **Afspelen** te klikken.

Tip

U kunt een enkele diawissel toepassen op alle dia's of verschillende diawissels op alle dia's in de presentatie. Het gebruik van veel diawissels kan leuk zijn, maar het kan uw presentatie een minder professionele uitstraling geven.

Tip

Als u het grootste deel van de dia's in uw presentatie dezelfde diawissel wilt geven en alleen een paar verschillende diawissels wilt gebruiken, kan het gemakkelijker zijn om een diawissel toe te passen op alle dia's en alleen degene te wijzigen die u anders wilt hebben.

Diawissels verwijderen


- 1) Selecteer de dia's waarvan u de diawissels wilt verwijderen.
- 2) Selecteer *Geen overgang* in het paneel **Diawissel** op de *Zijbalk*

Tijdsinstelling van automatische diawissels instellen

U kunt een presentatie automatisch laten weergeven, voor het weergeven zonder toezicht of terwijl u spreekt.


Standaard tijdsinstelling

Om de standaard tijdsinstellingen te gebruiken voordat u naar de volgende dia gaat:

- 1) Selecteer, in de *Zijbalk*, het pictogram **Diawissel**  om het paneel *Diawissel* ([Afbeelding 6](#)) te openen.
- 2) Stel de diawissel in op **Geen overgang**.
- 3) Selecteer **Automatisch na** in het gedeelte *Diawissel* daaronder.
- 4) Stel een tijd in en klik **Op alle dia's toepassen**.

Variabele tijdsinstelling

Om de tijdsinstelling voor een aantal dia's in uw presentatie variabel in te stellen:

- 1) Selecteer **Presentatie > Try-out voor tijdsinstellingen** op de *Menubalk* of klik op het pictogram **Try-out voor tijdsinstellingen**  op de werkbalk *Diamodus*. De presentatie start op volledig scherm en een tijd klok verschijnt in de linker benedenhoek van het scherm.
- 2) Klik, als u wilt doorgaan naar de volgende dia, op de tijd klok. Klik, om de standaard instelling voor deze dia te behouden, op de dia en niet op de tijd klok.
- 3) Ga door totdat u de tijdsinstellingen voor alle dia's in uw presentatie hebt ingesteld. Impress registreert voor elke dia de weergavetijd. Als u de volgende keer kijkt naar de tijdsinstellingen onder **Automatisch na**, zult u zien dat de tijden zijn gewijzigd en aangepast aan de instellingen van de try-out.
- 4) Druk, om de try-out te beëindigen, op de *Esc*-toets of klik met rechts op de dia en selecteer **Voorstelling beëindigen** in het contextmenu


Automatisch herhalen

Als u de hele presentatie automatisch wilt herhalen:

- 1) Ga, om het dialoogvenster **Presentatie** ([Afbeelding 1](#)) te openen, naar **Presentatie > Instellingen presentatie** op de *Menubalk*.
- 2) Klik op **Autom. herhalen** en stel de tijd in tussen de presentaties.
- 3) Selecteer, als u het LibreOffice logo wilt tonen in de pauze tussen presentaties, **Logo weergeven**.
- 4) Klik op **OK** om de instellingen op te slaan en het dialoogvenster te sluiten.

Geluid afspelen

U kunt in het paneel *Diawissel* een geluid of een lied selecteren, dat tijdens uw presentatie wordt afgespeeld.

- 1) Selecteer de dia waar u met het geluid wilt beginnen.
- 2) Selecteer, in de *Zijbalk*, het pictogram **Diawissel**  om het paneel *Diawissel* ([Afbeelding 6](#)) te openen.
- 3) Selecteer, in het gedeelte *Overgang wijzigen*, **Ander geluid** uit de keuzelijst *Geluid*.
- 4) Blader naar het geluidsbestand in het dialoogvenster **Openen** dat wordt geopend.
- 5) Selecteer het geluidsbestand dat u wilt gebruiken en klik op **Afspelen** om te controleren of het geluidsbestand geschikt is.
- 6) Klik, als het geluidsbestand geschikt is, op **Openen**.
- 7) Selecteer **Lus tot volgend geluid** als u het geluid wilt herstarten als het is beëindigd.



Waarschuwing

Klik niet op **Op alle dia's toepassen**; anders zal uw geselecteerde geluid bij iedere dia herstarten.



Opmerking

Het geluidsbestand is gekoppeld aan een presentatie in plaats van ingesloten. Onthoud daarom, als u de presentatie op een andere computer wilt tonen, dat u ook het geluidsbestand beschikbaar moet hebben op deze computer en de koppeling naar het geluidsbestand opnieuw moet instellen voordat u de presentatie begint.

Animatie-effecten gebruiken

Aangepaste animaties zijn vergelijkbaar met diawissels, maar ze kunnen alleen worden toegepast op individuele elementen in een dia, zoals de titel, een grafiek, een vorm of een opsommingsteken. Animaties kunnen een presentatie levendiger en onvergetelijk maken. Maar net als bij diawissels kan overmatig gebruik ervan leuk zijn, maar afleidend en zelfs vervelend voor het publiek dat een professionele presentatie verwacht.


Animaties worden toegepast in de *Tekeningmodus*, zodat u afzonderlijke objecten op een dia kunt selecteren.

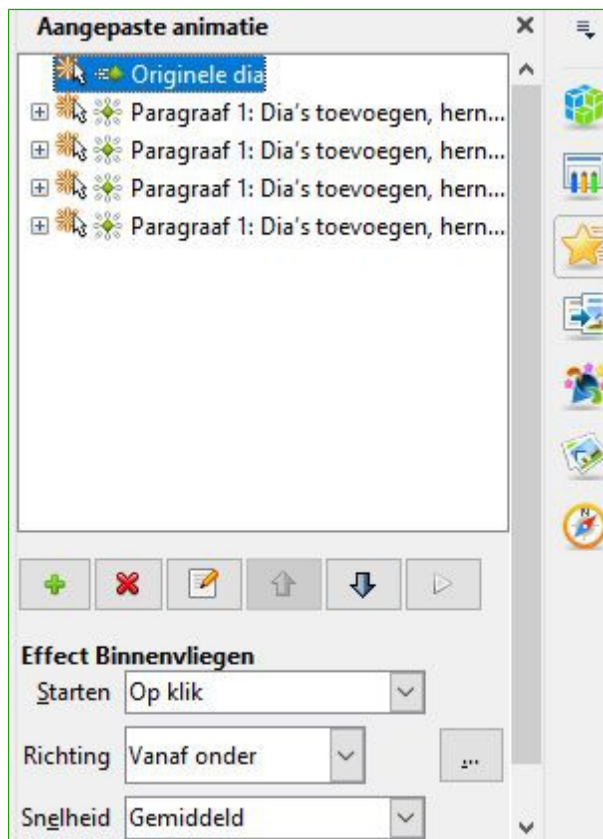
Opmerking

Op dit moment is het niet mogelijk om animaties toe te passen op elementen van het diamodel. Dit betekent dat als u de items in een tekstvak één voor één wilt weergeven en dezelfde animatie op meer dan één dia wilt gebruiken, u de animaties op elke dia moet toepassen. U kunt ook het tekstvak met de animatie van de ene dia naar de andere dia kopiëren.


Animatie-effecten toepassen

Geef, in de *Tekeningmodus*, de gewenste dia weer en selecteer vervolgens de tekst of het object waar u de animatie op wilt toepassen. Een object, zoals een afbeelding of een tekstvak, krijgt selectiehandvatten om zich heen als het geselecteerd wordt. Als u alleen een deel van een tekstvak kiest, worden de selectiehandvatten niet weergegeven.

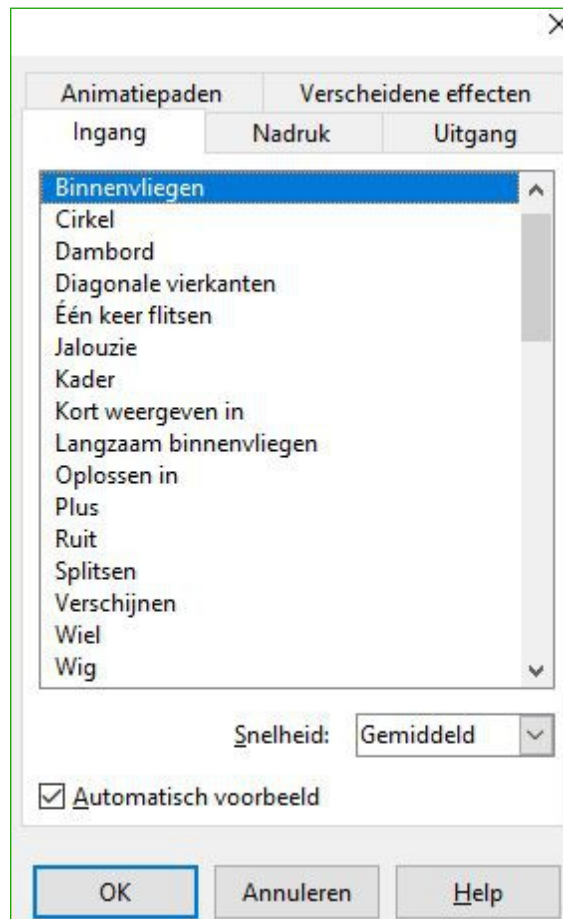
- 1) Ga naar **Beeld > Normaal** op de *Menubalk* of klik op het tabblad *Tekeningmodus* in de *Werkruimte*.
- 2) Selecteer de dia en het object waarop u de animatie wilt toepassen.
- 3) Selecteer, op de *Zijbalk*, het pictogram **Aangepaste animatie**  om het paneel *Aangepaste animatie* ([Afbeelding 7](#)) te openen.



Afbeelding 7: Het gedeelte Aangepaste animatie op de Zijbalk


- 4) Klik op **Toevoegen**  om het dialoogvenster weergegeven in [Afbeelding 8](#) te openen.
- 5) Selecteer een animatie-effect op één van de tabbladen van dit dialoogvenster. Op een object kunnen meerdere animatie-effecten worden toegepast.
 - a) Gebruik het tabblad *Ingang* om een animatie toe te passen als een object op het scherm wordt geplaatst.

- b) Gebruik het tabblad *Nadruk* om een animatie toe te passen op een object, bijvoorbeeld wijziging van de kleur van het lettertype of toevoegen van speciale effecten zoals knipperen van de tekst.
 - c) Gebruik het tabblad *Uitgang* om een animatie toe te passen als een object het scherm verlaat.
 - d) Selecteer, als u het object langs een lijn of in een bocht wilt laten lopen, een animatie op het tabblad *Animatiepaden*. Een voorbeeld van dit soort animatie wordt behandeld onder [Een animatiepad instellen](#) op pagina 23.
- 6) Selecteer de snelheid van de animatie in de keuzelijst *Snelheid*.
 - 7) Selecteer, indien gewenst, **Automatisch voorbeeld** zodat u de animatie op het object kunt controleren.




Afbeelding 8: Dialoogvenster voor aangepaste animaties


- 8) Klik op **OK** om de animatie toe te passen en het dialoogvenster te sluiten. Elk object, waarop een animatie is toegepast, verschijnt in de lijst van het gedeelte *Aangepaste animatie* op de *Zijbalk*.
- 9) Selecteer een animatie-object in de lijst en selecteer in de keuzelijst *Starten* hoe de animatie begint.
 - a) *Op muisklik* – de animatie begint niet voordat u met de muis klikt.
 - b) *Met vorige* – de animatie wordt tegelijk afgespeeld met de vorige animatie.
 - c) *Na vorige* – de animatie wordt afgespeeld zodra de vorige animatie beëindigd is.

- 10) Selecteer, terwijl het geanimeerde object in de lijst geselecteerd is, de richting waaruit het object op de dia wordt weergegeven in de keuzelijst *Richting*. De beschikbare opties in deze keuzelijst zijn afhankelijk van het soort animatie dat gebruikt wordt.
- 11) Wijzig, indien nodig en met het geanimeerde object nog steeds geselecteerd, de snelheid van de animatie in de keuzelijst *Snelheid*.
- 12) Wijzig, indien nodig, de volgorde van de animaties door een animatie te selecteren en te klikken op de pijlen **Omhoog**  en **Ga omlaag**  .
- 13) Klik op **Voorbeeldeffect**  om te controleren hoe de animatie er op de dia uitziet.
- 14) Klik met rechts op de dia en selecteer **Presentatie** in het contextmenu om te controleren hoe de dia in uw presentatie wordt afgespeeld.

Animatie-effecten wijzigen


- 1) Selecteer het animatie-effect in het paneel *Aangepaste animatie* op de *Zijbalk*.
- 2) Klik op **Effect aanpassen**  en ga verder met punt 5 van [Animatie-effecten toepassen](#) hierboven.

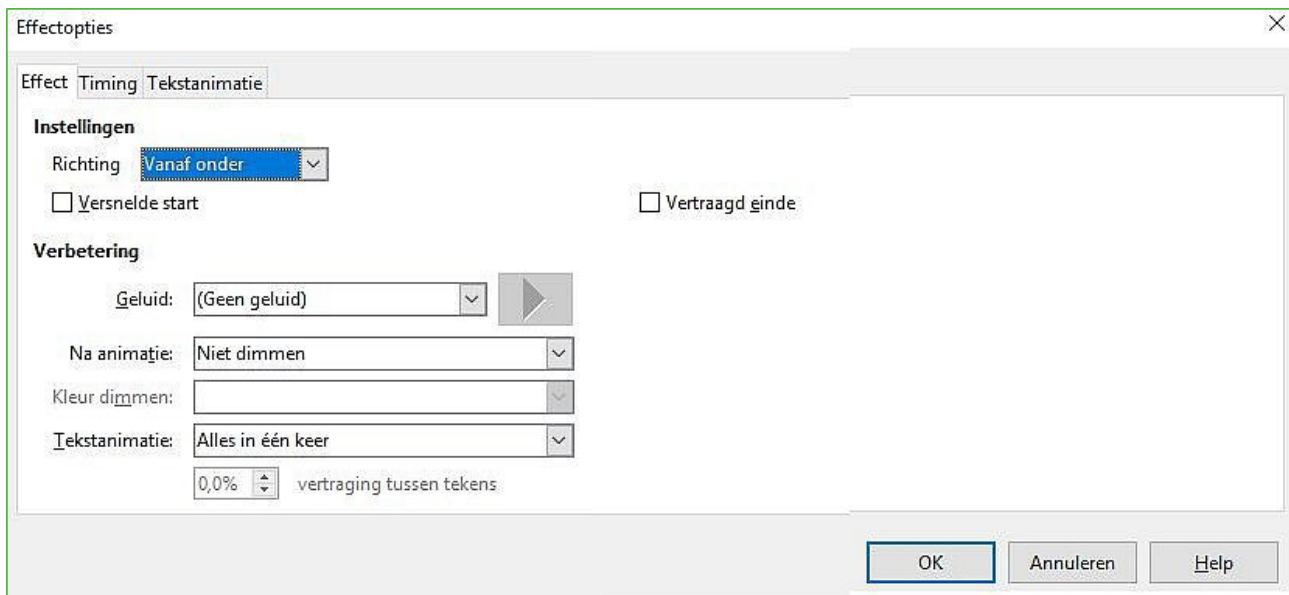
Animatie-effecten verwijderen

- 1) Selecteer het animatie-effect in het paneel *Aangepaste animatie* op de *Zijbalk*.
- 2) Klik op **Effect verwijderen** .

Extra opties voor animatie-effecten

Veel animatie-effecten hebben eigenschappen of opties die u kunt instellen of wijzigen. De extra eigenschappen of opties die beschikbaar komen, zijn afhankelijk van het animatie-effect dat u geselecteerd heeft.

- 1) Selecteer een animatie-effect in de keuzelijst (zie [Afbeelding 8](#)) in het paneel *Aangepaste animatie* op de *Zijbalk*.
- 2) Klik op het pictogram **Effectopties**  rechts van de keuzelijst *Richting* of klik met rechts op het animatie-effect en selecteer **Effectopties** in het contextmenu om het dialoogvenster **Effectopties** te openen.
- 3) Klik op een tabblad om de opties van het soort effect-opties te openen, die u wilt wijzigen en gebruiken.
 - a) *Effect* – specificeer de instellingen en verbeteringen aan de effectopties die u wilt wijzigen en gebruiken ([Afbeelding 9](#)).
 - b) *Timing* – specificeer de timing voor het geselecteerde animatie-effecten ([Afbeelding 10](#)).
 - c) *Tekstanimatie* – specificeer op welke wijze de tekst wordt geanimeerd voor het geselecteerde animatie-effect ([Afbeelding 11](#)).
- 4) Klik op **OK** om uw wijzigingen op te slaan en het dialoogvenster te sluiten.

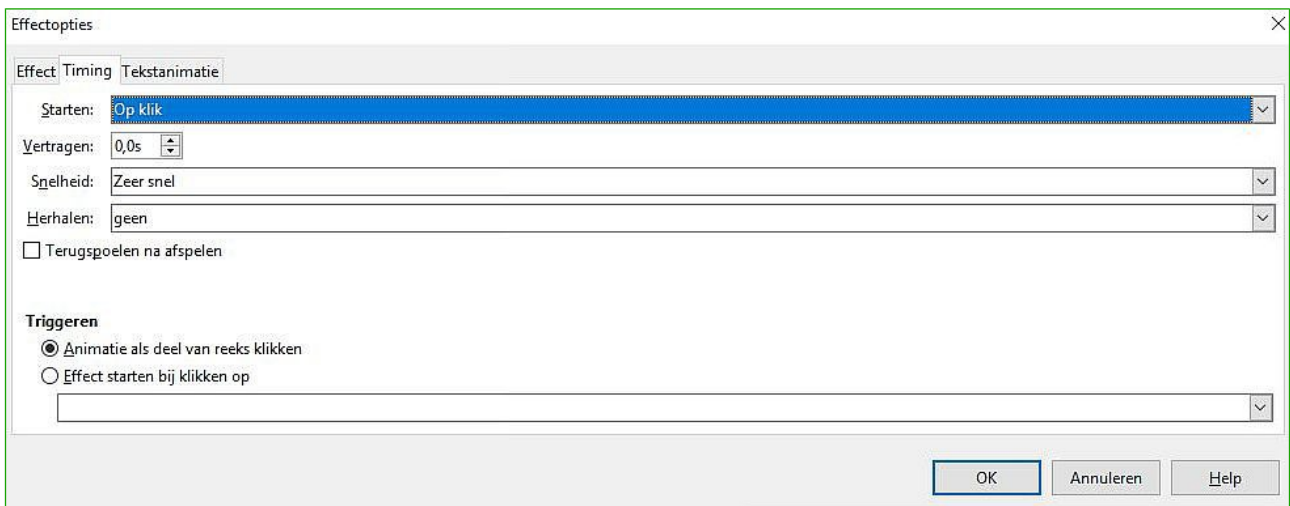


Afbeelding 9: Dialoogvenster Effectopties - tabblad Effect

Opties tabblad Effect

Specificeert de instellingen en verbeteringen voor het effect ([Afbeelding 9](#)).

- **Richting** – specificeer de richting van het effect.
- **Geluid** – selecteer een geluid in de keuzelijst of kies één van de speciale vermeldingen.
 - *(Geen geluid)* – tijdens de animatie wordt geen geluid afgespeeld.
 - *(Afspelen vorig geluid stoppen)* – het geluid van het voorgaande effect wordt gestopt zodra het huidige effect begint.
 - *Ander geluid* – geeft het dialoogvenster **Openen** weer om een geluidsbestand te selecteren.
- **Geluid afspelen** – klikken op dit pictogram ► rechts naast de keuzelijst *Geluid* speelt het geselecteerde geluidsbestand af.
- **Na animatie** – selecteer een kleur die getoond wordt nadat de animatie stopt of selecteer een ander effect in de keuzelijst
 - *Niet dimmen* – geen na-effect.
 - *Dimmen met kleur* – na de animatie vult een gedimde kleur de vorm.
 - *Verberg na animatie* – verbergt de vorm nadat de animatie stopt.
 - *Verberg bij volgende animatie* – verbergt de vorm bij de volgende animatie.
- **Kleur dimmen** – selecteer de kleur voor het dimmen. Alleen beschikbaar als *Dimmen met kleur* geselecteerd is.
- **Tekstanimatie** – selecteer de animatie-modus voor de tekst van de huidige vorm.
 - *Alles in één keer* – animeert de tekst in één keer.
 - *Woord voor woord* – animeert de tekst woord voor woord.
 - *Letter voor letter* – animeert de tekst letter voor letter.
- **Vertraging tussen tekens** – specificeert het percentage van de vertraging tussen animaties als *Woord voor woord* of *Letter voor letter* geselecteerd is voor tekstanimatie.

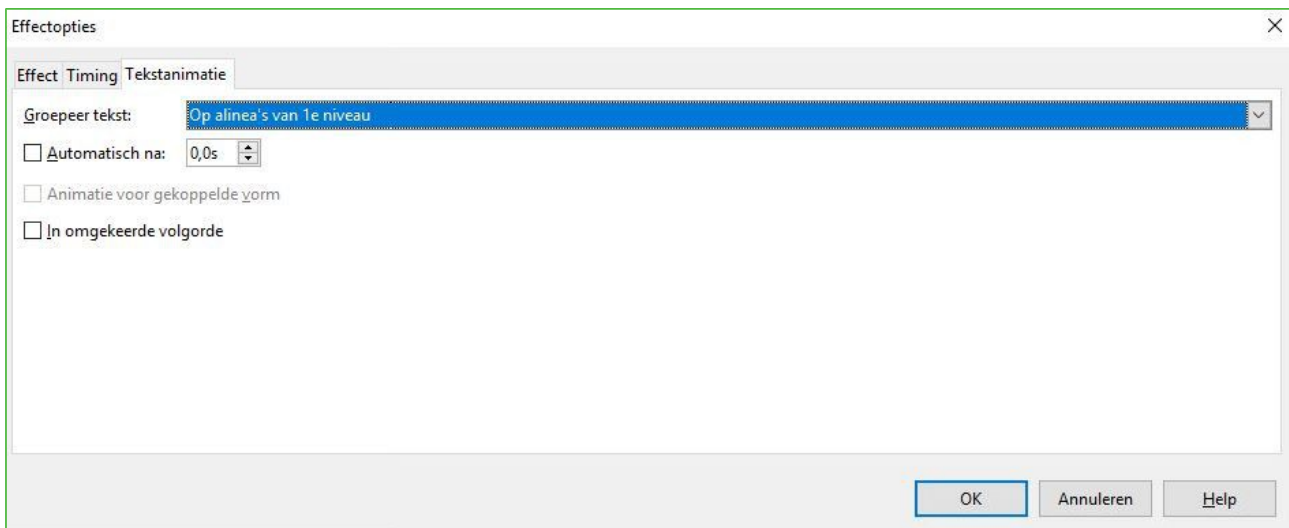


Afbeelding 10: Dialoogvenster Effectopties - tabblad Timing (verkleind)

Opties tabblad Timing

Specificeert de timing voor het huidige effect ([Afbeelding 10](#)).

- **Starten** – geeft de starteigenschap van het geselecteerde animatie-effect weer.
 - *Op klik* – de animatie stopt bij dit effect tot de volgende muisklik.
 - *Met vorige* – de animatie begint onmiddellijk.
 - *Na vorige* – de animatie begint direct nadat de vorige animatie beëindigd is.
- **Vertragen** – specificeert een extra vertraging van n seconden totdat het effect begint.
- **Snelheid** – specificeert de snelheid waarmee het effect wordt afgespeeld.
- **Herhalen** – specificeert of en hoe het huidige effect herhaald wordt. Voer het aantal herhalingen in of selecteer een optie in de lijst.
 - *geen* – het effect wordt niet herhaald.
 - *Tot volgende klik* – het effect wordt herhaald tot de volgende muisklik.
 - *Tot einde dia* – de animatie wordt herhaald zolang de dia wordt weergegeven.
- **Terugspoelen na afspelen** – specificeert of de geanimeerde vorm terugkeert naar de startpositie, nadat de animatie beëindigd is.
- **Animatie als deel van reeks klikken** – specificeert of de animatie in de normale klikvolgorde begint.
- **Effect starten bij klikken op** – specificeert of de animatie wordt begonnen wanneer op een bepaalde vorm wordt geklikt. Selecteer de vorm bij de naam in de keuzelijst.



Afbeelding 11: Dialoogvenster Effectopties - tabblad Tekstanimatie (verkleind)

Opties tabblad Tekstanimatie

Specificeert de instellingen van de tekstanimatie voor het huidige effect ([Afbeelding 11](#)).

- **Groepeer tekst** – specificeert hoe meerdere alinea's worden geanimeerd.
 - *Als één object* – alle alinea's worden als één object geanimeerd.
 - *Alle alinea's tegelijk* – alle alinea's worden in een keer geanimeerd, maar kunnen verschillende effecten hebben.
 - *Op alinea's van 1^e niveau* – de alinea's op het eerste niveau, inclusief de onderliggende niveaus, worden de één na de ander geanimeerd.
- **Automatisch na** – als bij *Op alinea's van 1^e niveau* **Groepeer tekst** is geselecteerd, worden de alinea's na elkaar geanimeerd. Voer een extra vertraging in seconden in om de volgende alinea's te animeren.
- **Animatie voor gekoppelde vorm** – verwijder de selectie in dit vak om alleen de tekst en niet de vorm te animeren.
- **In omgekeerde volgorde** – animeert de alinea's in omgekeerde volgorde.

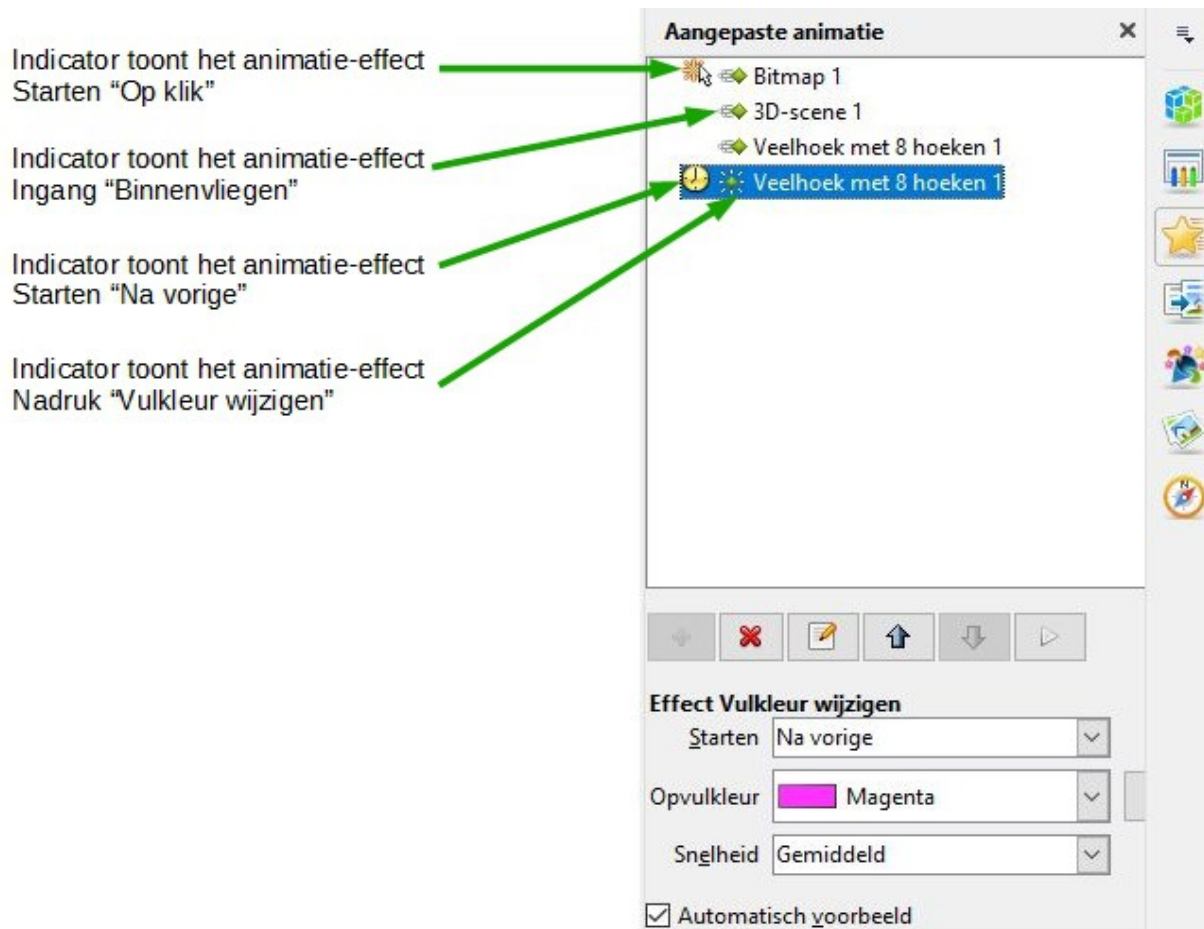
Voorbeelden van animatie-effecten

Meerdere animatie-effecten gebruiken



Om te illustreren hoe u meerdere effecten kunt instellen, laat het volgende voorbeeld zien hoe u items animeert, die in één keer vanuit diverse richtingen de dia binnenvliegen en waarbij het vorige item een andere kleur krijgt als een nieuw item verschijnt.

- 1) Ga naar **Beeld > Normaal** op de *Menubalk* of klik op het tabblad *Tekeningmodus* in de *Werkruimte*.
- 2) Selecteer een dia met objecten waarop u het animatie-effect wilt toepassen.
- 3) Selecteer drie objecten op uw geselecteerde dia.
- 4) Selecteer, op de *Zijbalk*, het pictogram **Aangepaste animatie** 🌟 en klik vervolgens op het pictogram **Toevoegen** ➕ om het dialoogvenster voor aangepaste animatie ([Afbeelding 8](#)) te openen.
- 5) Klik op het tabblad *Ingang* om dit tabblad van het dialoogvenster voor aangepaste animatie te openen.
- 6) Selecteer het effect **Binnenvliegen** en wijzig de snelheid in **Gemiddeld**.

- 7) Klik op **OK** en de drie objecten verschijnen in de lijst *Aangepaste animatie* op de *Zijbalk* (*Afbeelding 12*).
- 8) Selecteer het bovenste object in de lijst **Aangepaste animatie** en selecteer **Vanaf boven** in de keuzelijst *Richting* op de *Zijbalk*.




Afbeelding 12: Voorbeeld van geanimeerde punten

- 9) Selecteer het tweede object in de lijst *Aangepaste animatie* en selecteer **Vanaf rechts** in de keuzelijst *Richting* op de *Zijbalk*.
- 10) Selecteer het laatste object in de lijst *Aangepaste animatie* en selecteer **Vanaf onder** in de keuzelijst *Richting* op de *Zijbalk*.
- 11) Klik, met het laatste object nog geselecteerd, op het pictogram **Toevoegen**  op de *Zijbalk* om het dialoogvenster voor aangepaste animatie (*Afbeelding 8*) te openen.
- 12) Klik op het tabblad *Nadruk* om dit tabblad van het dialoogvenster voor aangepaste animatie te openen.
- 13) Selecteer **Vulkleur wijzigen** en klik op **OK** om dit geanimeerde effect op te slaan.
- 14) Selecteer, in de keuzelijst *Starten* op de *Zijbalk*, **Na vorige**.
- 15) Selecteer, in de keuzelijst *Opvulkleur* op de *Zijbalk*, de kleur die u wilt gebruiken voor het benadrukken.
- 16) In *Afbeelding 12*, zijn de drie animatie-effecten nu aangeduid met pictogrammen en deze indicator toont welk soort geanimeerd effect is toegevoegd aan deze objecten.
- 17) Selecteer, om de animatie-effecten te testen, alle objecten en klik op het pictogram **Voorbeeldeffect**  op de *Zijbalk*.


Een animatiepad instellen

Het effect van een animatiepad beweegt een object langs een pad dat bestaat uit een combinatie van rechte en gebogen lijnen. Verschillende voorgedefinieerde animatiepaden worden met LibreOffice meegeleverd, maar het is niet moeilijk om uw eigen animatiepad te maken. U kunt een animatiepad ook combineren met andere animatie-effecten, zoals draaien of wijzigen van de grootte of kleuren om indrukwekkende effecten te maken.

- 1) Selecteer het object dat u wilt animeren.
- 2) Klik op het pictogram **Toevoegen**  op de *Zijbalk* om het dialoogvenster voor geanimeerde animaties ([Afbeelding 8](#)) te openen.
- 3) Klik op het tabblad *Animatiepaden* om dit tabblad van het dialoogvenster voor geanimeerde animaties te openen.
- 4) Selecteer een voorgedefinieerd animatiepad dat gelijk is aan het effect dat u wilt hebben. U kunt ook het animatie-effect **Veelhoek** of **Boog** gebruiken om zelf een nieuw animatiepad te maken.
- 5) Selecteer het object om het animatiepad weer te geven, dat meestal wordt getoond als een dunne grijze lijn met driehoeken die de eindpunten van het animatiepad aangeven.
- 6) Klik op het animatiepad, zodat de selectiehandvatten eromheen worden weergegeven. Wanneer de selectiehandvatten worden weergegeven, kunt u het animatiepad verplaatsen of de grootte aanpassen, net zoals u deze handelingen op een object uitvoert.


Opmerking

Vergeet niet, bij het verplaatsen van een animatiepad, om ook het object op dat animatiepad te verplaatsen anders begint de animatie met een sprong. Momenteel is het niet mogelijk om een animatiepad te draaien.

- 7) Selecteer, terwijl het animatiepad geselecteerd is, het pictogram **Punten**  op de werkbalk *Tekening* of druk op de *F8*-toets om de werkbalk *Punten bewerken* ([Afbeelding 13](#)) weer te geven. Ga, als de werkbalk niet wordt weergegeven, naar **Beeld > Werkbalken > Punten bewerken** op de *Menubalk*. Het aantal beschikbare pictogrammen op de werkbalk *Punten bewerken* is afhankelijk van het animatiepad en het object dat is geselecteerd.



Afbeelding 13: Werkbalk *Punten bewerken* en de pictogrammen

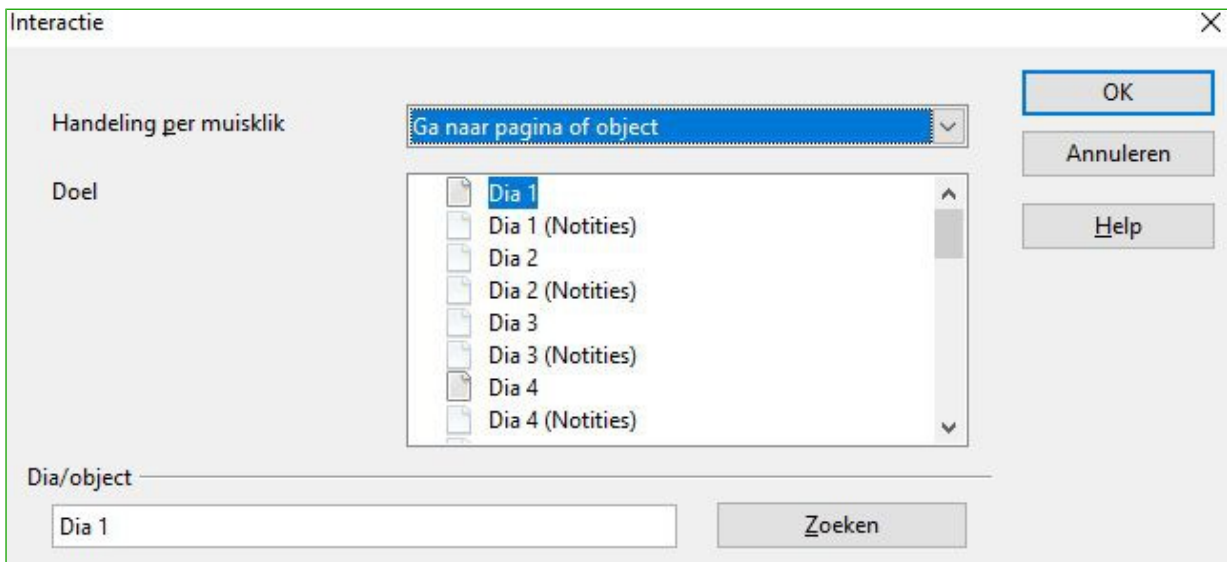
- 8) Wanneer een punt geselecteerd is, kunt u het punt verwijderen, het punt verplaatsen of een ander punt toevoegen enzovoort. Zie, voor een uitgebreide uitleg over het manipuleren van de punten van een boog, de *Handleiding voor Draw*.
- 9) Klik, als u tevreden bent met de vorm of de boog en de snelheid, ergens buiten het object om de selectie op te heffen en de normale bewerking voort te zetten.
- 10) Klik, om het animatiepad te testen, op het pictogram **Voorbeeldeffect**  op de *Zijbalk* om de animatie te beginnen.

Interacties gebruiken

Interacties zijn dingen die gebeuren wanneer u op een object in een dia klikt. Ze worden meestal gebruikt met knoppen of afbeeldingen, maar tekstobjecten kunnen ook interacties hebben.

Om een interactie op een object toe te passen (of een op een object toegepaste interactie te wijzigen):

- 1) Selecteer het object, klik vervolgens met rechts op het object en selecteer **Interactie** in het contextmenu of ga naar **Presentatie > Interactie** op de *Menubalk* om het dialoogvenster **Interactie** ([Afbeelding 14](#)) te openen.
- 2) Selecteer een interactie in de keuzelijst *Handeling per muisklik*. Bij sommige interacties, wijzigt het dialoogvenster **Interactie** en geeft meer opties.



Afbeelding 14: Dialoogvenster Interactie

- 3) Klik op **OK** om uw wijzigingen op te slaan en het dialoogvenster te sluiten.

► Tip

Een interactie met geluid kan ook worden toegepast met behulp van het dialoogvenster **Effectopties**. Zie voor meer informatie [Extra opties voor animatie-effecten](#) op pagina [18](#).

Presentaties

Een presentatie weergeven

Om een presentatie weer te geven:

- 1) Open uw presentatie met LibreOffice Impress.
- 2) Druk op de *F5*-toets, of ga naar **Presentatie > Begin van eerste dia** op de *Menubalk*, of klik op het pictogram **Begin van eerste dia** op de werkbalk *Presentatie* of de werkbalk *Diasorteerder*.
- 3) Als de diawissel is ingesteld op *Automatisch na n seconden*, dan begint de presentatie vanzelf.
- 4) Druk, als de diawissel is ingesteld op *Op muisklik*, op de toets *Pijl omlaag*, de toets *Pijl naar rechts* of de toets *Page Down* op het toetsenbord, klik met de linker muisknop of druk op de *Spatiebalk*.
- 5) Druk, om met één dia tegelijk terugwaarts te navigeren, op de toets *Pijl omhoog*, de toets *Pijl naar links* of de toets *Page Up*.

- 6) Gebruik, voor meer complexe navigatie tijdens de presentatie, de rechts-klik navigatie (zie [Rechts-klik navigatie en de opties](#) hieronder).
- 7) Na de laatste dia verschijnt het bericht **Klik om de presentatie af te sluiten**. Klik op de linker muisknop of druk op een toets om de presentatie af te sluiten.
- 8) Druk, om op elk moment de presentatie te beëindigen en terug te keren naar de Impress *Werkruimte*, ook bij het einde van de presentatie, op de *Esc*-toets.

Opmerking

Elke aangepaste animatie op een dia wordt uitgevoerd in de aangegeven volgorde, bij het uitvoeren van één van de bovengenoemde acties, tijdens het weergeven van de presentatie.

Rechts-klik navigatie en de opties

Als uw presentatie uit meer dan één dia bestaat, komt door ergens op het scherm met rechts te klikken een contextmenu in beeld. De opties zijn als volgt:

- **Volgende** – verplaatst naar de volgende dia in de gedefinieerde volgorde.
- **Vorige** – verplaatst naar de vorige dia in de gedefinieerde volgorde.
- **Ga naar dia** – geeft een submenu weer om snel een dia te selecteren en naar deze dia te navigeren. Opties in dit submenu zijn **Eerste dia**, **Laatste dia** of iedere andere dia in de presentatie en illustreert het belang van betekenisvolle namen geven in plaats van de standaard benamingen Dia 1, Dia 2 enzovoort, erg nuttig kan zijn.
- **Muisaanwijzer als pen** – hiermee kunt u de cursor als een pen gebruiken en op een dia tekenen om een punt te benadrukken of uit te leggen.
- **Breedte pen** – past de breedte van getekende lijnen aan bij het gebruik van de cursor als pen.
- **Wijzig kleur van de pen** – hiermee kunt u de kleur van lijnen wijzigen bij het gebruik van de cursor als pen.
- **Wis alle inkt op de dia** – verwijdert alle getekende lijnen, nadat u het gebruik van de cursor als pen heeft beëindigd.
- **Scherf** – toont een submenu met twee opties. Afhankelijk van de optie wordt het scherm zwart of helemaal wit. Dit kan handig zijn als u tijdens de presentatie wilt pauzeren of om iets op een andere computer te tonen.
- **Voorstelling beëindigen** – beëindigt de presentatie en keert terug naar de *Werkruimte* van Impress. Dit heeft hetzelfde effect als drukken op de *Esc*-toets.

De Presenter Console gebruiken

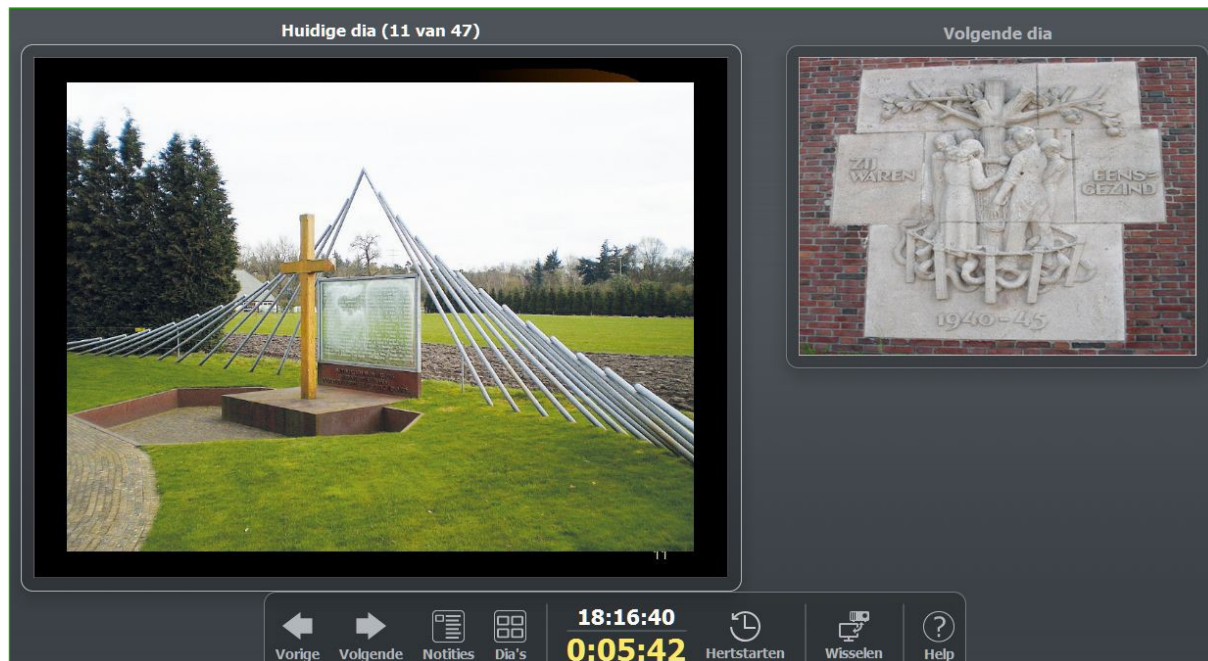
De meeste installaties van LibreOffice Impress worden geleverd met de ingebouwde extensie *Presenter Console*. Als deze niet is opgenomen, kunt u ook de extensie downloaden en installeren zoals beschreven in Hoofdstuk 11, *Impress instellen en aanpassen*.

De *Presenter Console* ([Afbeelding 15](#)) zorgt voor extra controle bij presentaties waarbij twee beeldschermen worden gebruikt, zoals een laptop voor uzelf en een groot scherm of projector voor uw publiek.

Het beeld dat u ziet op uw beeldscherm bevat de huidige dia die op het andere scherm getoond wordt, de volgende dia in uw presentatie, elke notitie behorend bij een dia en een presentatie timer.

Opmerking

De Presenter Console werkt alleen op besturingssystemen die twee schermen ondersteunen, en alleen wanneer twee schermen zijn verbonden (één scherm mag het scherm van een laptop zijn).



Afbeelding 15: Presenter Console

De *Presenter Console* bevat de volgende eenvoudig te verwisselen overzichten:

- **Eerste weergave**, is de standaardinstelling, geeft de huidige dia, inclusief de effecten, en de volgende dia weer. Klik op de pijlen **Vorige** en **Volgende** om door uw presentatie te navigeren.
- **Tweede weergave** geeft de notities voor de spreker in grote, schaalbare lettertype weer, en de huidige en de volgende dia. Klik op het pictogram **Notities** om naar dit overzicht over te schakelen. Klik nogmaals op het pictogram **Notities** om weer terug te keren naar de first view.
- **Derde weergave** is een diasorteerder met miniatures van de dia's, waar u een miniatuur kunt selecteren om naar andere dia te springen. Klik op het pictogram **Dia's** om naar dit overzicht over te schakelen. Klik nogmaals op het pictogram **Dia's** om naar de first view terug te keren.
- Klik op het pictogram **Herstarten** om de presentatie opnieuw te beginnen.
- Klik op het pictogram **Wisselen** om tussen de beeldschermen te schakelen.
- Klik op het pictogram **Help** om een lijst met besturingselementen die beschikbaar zijn in de Presenter Console weer te geven. Klik nogmaals op het pictogram **Help** om terug te keren naar de vorige weergave.

Tip

Er is een presentatie gemaakt over de Presenter Console met nuttige aanwijzingen en tips. Deze presentatie is als bijlage aan de lijst van documenten voor Impress toegevoegd. Speel de presentatie af om deze tips te bekijken.

